

Leiv Vidvei

Bjerkelundsveien 82 C
1357 Bekkestua

Deres ref.:

Vår ref.: 2006/1546 - 6
MAB thjo 543.5

Saksbeh.: Therese Johannessen

Dato: 01.06.2007

■ Avgjørelse A2007 - 23 - Leiv Vidvei - konkurranseloven § 12, jf. § 10 - avslag på anmodning om å gripe inn mot skadeforsikringsselskaper

Konkurransetilsynet viser til Deres henvendelse av 13. november 2006 samt annen korrespondanse og kontakt i sakens anledning.

Bakgrunnen for saken er Deres erfaringer med Gjensidige NOR forsikring og If Skadeforsikring sin utveksling av bonusopplysninger da De i 2005 skiftet forsikringsselskap. I klagen hevdes det at skadeforsikringsselskapenes utveksling av opplysninger angående kunders opparbeidede bonus kan være konkurransebegrensende, og til skade for forsikringstakerne.

Om bonussystemet

I forbindelse med bytte av forsikringsselskap er det opprettet en ordning hvor man tar med seg den bonusen man hadde i det forrige selskapet. Dette gjør det blant annet mulig å opptjene bonus selv om en kunde skifter selskap.

I følge Finansnæringens Hovedorganisasjon er bonussystemet et omfordelingssystem mellom kundene som skal sikre at kunden betaler en premie som gjenspeiler den risikoen han eller hun representerer. Bonussystemet skal reflektere enkeltkundernes skadehistorikk. Bilførere som har hatt få skader belønnes med lavere forsikringspremie fordi disse historisk sett representerer en lavere risiko for forsikringsselskapet og samfunnet. Bonussystem er vanlig i mange andre land, blant annet i Sverige og Danmark. Prinsippene for disse tilsvarende i hovedsak systemene i Norge.

I praksis får en ny bilforsikringskunde et tilbud basert på den bonus han oppgir å ha i tidligere forsikringsselskap. Det nye selskapet kontrollerer så de oppgitte bonusopplysningene ved å oversende en såkalt bonusforespørsel til det selskapet kunden kommer fra. Dersom det er oppgitt feil bonus blir forsikringspremien justert i tråd med det bonusnivået kunden faktisk hadde opparbeidet i det tidligere forsikringsselskapet.

Konkurransetilsynets vurdering



Konkurransetilsynet har på bakgrunn av henvendelsen vurdert om forsikringsselskapenes utveksling av kunders bonusopplysninger kan være konkurransebegrensende, og i strid med konkurranseloven¹ § 10.

Konkurranseloven § 10 forbyr uavhengige foretak å samarbeide på en måte som har til formål eller virkning å begrense konkurransen i et marked. Bestemmelsen tilsvarende EØS-avtalen artikkel 53 og EF-traktaten artikkel 81. Praksis knyttet til tolkningen av disse bestemmelsene vil således være relevant ved anvendelsen av konkurranseloven § 10. Konkurransetilsynet kan pålegge foretak eller sammenslutninger av foretak som overtrer forbudet i § 10 å bringe overtredelsen til opphør, jf. konkurranseloven § 12 første ledd.

På bakgrunn av klagen og de opplysninger som foreligger, er det etter Konkurransetilsynets oppfatning lite sannsynlig at det foreligger en avtale som har til formål eller virkning å begrense konkurransen i dette markedet. I denne sammenheng vises det til formålet med bonussystemet, som er å sikre at kunden betaler en premie som gjenspeiler risikoen han eller hun representerer. Det faktum at dette vil slå negativt ut i denne saken, i form av fortsatt redusert bonus på tross av selskapsbytte, vil ikke være relevant. Ordningen kan i tillegg være med på å gjøre bytte av forsikringsselskap mer effektivt. Dette fordi systemet legger til rette for at selskapet bruker mindre ressurser på å vurdere hvilken risiko kunden representerer. Det er da ikke usannsynlig at ordningen ville være unntatt etter § 10, tredje ledd. Konkurransetilsynet kan på denne bakgrunn vanskelig se at det foreligger brudd på konkurranseloven § 10.

På dette grunnlag finner Konkurransetilsynet ikke å kunne prioritere ressurser til ytterligere undersøkelser i saken. Anmodningen om å pålegge opphør avslås derfor.

Avgjørelsen kan påklages innen tre uker, jf. konkurranseloven § 12 tredje ledd. En eventuell klage stiles til Fornyings- og administrasjonsdepartementet, men sendes til Konkurransetilsynet.

Konkurransetilsynet gjør for øvrig oppmerksom på at personer som mener seg rammet av en overtredelse i strid med konkurranseloven §§ 10 og 11 selv kan forfølge saken ved å reise sak for domstolene. Man er således ikke avhengig av at Konkurransetilsynet involverer seg i saken og eventuelt griper inn for å beskytte seg mot en overtredelse.

Med hilsen

Eivind Stage (e.f.)
seksjonssjef

Therese Johannessen
førstekonsulent

Vedlegg: "Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak"

¹ Lov 5. mars nr. 12 om konkurranse mellom foretak og kontroll med foretakssammenslutninger.